U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **nezl. H. A.**, zast. zákonnou zástupkyní: G. A., právně zast. JUDr. Jakubem Hájkem, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 832/19, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 104/2010 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Jakubu Hájkovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 5760 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 8. 2010, č. j. OAM-293/ZA-06-ZA14-2010, zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že z výpovědi zákonné zástupkyně žalobkyně nevyplynuly žádné skutečnosti svědčící o hrozbě pronásledování její dcery ve vlasti z důvodů relevantních pro řízení o udělení mezinárodní ochrany. Výpočet důvodů v § 12 zákona o azylu je taxativní, z jiných důvodů tedy azyl nelze udělit. Skutečnosti uvedené zákonnou zástupkyní nezletilé žalobkyně, tedy možné problémy v případě návratu s jejím bývalým manželem, nelze podřadit důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Matka nezletilé žalobkyně výslovně uvedla, že důvodem k podání žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu v České republice pro účely úhrady zdravotní péče a možnost zůstat v České republice s biologickým otcem. Tyto okolnosti však nemají žádnou souvislost s důvody taxativně vymezenými v § 12 zákona o azylu. K možným

problémům matky nezletilé žalobkyně zapříčiněné jednáním bývalého manžela zákonné zástupkyně se již žalovaný vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 25. 8. 2010, č. j. OAM-289/ZA-06-ZA14-2010, jímž byla jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zamítnuta i žádost o udělení mezinárodní ochrany zákonné zástupkyně žalobkyně. Žalovaný dále uvedl, že zákonná zástupkyně žalobkyně nezmínila v průběhu řízení žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné dospět k závěru, že by její dceři hrozilo v zemi původu nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu. Zákonná zástupkyně žalobkyně má podle žalovaného v zemi původu řadu možností, jak řešit své problémy či problémy své dcery. Žalovaný dále uvedl, že je mu známo, že na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by bylo možné považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobkyni podle žalovaného nebrání nic v návratu do vlasti spolu s rodiči, neboť všichni mají ukrajinskou státní příslušnost. Žalovaný uzavřel, že vzhledem k tomu, že v průběhu správního řízení zákonná zástupkyně žalobkyně neuvedla žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany podle § 12 a 14a zákona o azylu, zamítl žalovaný její žádost podanou jménem nezletilé dcery jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 104/2010 - 27, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že nezletilá žalobkyně se narodila v České republice, na území Ukrajiny nikdy nepobývala a nemohla tedy být ve své vlasti pronásledována. Žalovaný podle soudu správně zvážil skutečnosti, které uvedla jako důvody žádosti zákonná zástupkyně žalobkyně, tedy snahu žít v České republice jako rodina spolu s otcem nezletilé, a správně konstatoval, že se nejedná o skutečnosti taxativně uvedené v § 12 zákona o azylu. Soud dále uvedl, že v průběhu správního řízení nebyly uvedeny ani skutečnosti, které by měl žalovaný zvažovat jako důvody pro udělení humanitárního azylu. Soud dále uvedl, že vzhledem k tomu, že se jedná o nezletilou osobu, je samozřejmé, že v její prospěch svědčí i případné pronásledování rodičů. Žádost matky žalobkyně však byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná a Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 105/2010 - 28, žalobu proti tomuto rozhodnutí jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud dále uvedl, že v případě nezletilé žalobkyně neshledal porušení mezinárodních závazků, jež by mohlo být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Soud také uvedl, že rodičům žalobkyně nebrání žádné azylově relevantní důvody v tom, aby se jako občané Ukrajiny vrátili spolu s nezletilou na Ukrajinu a všichni společně žili tam. Skutečnost, že jim lépe vyhovují podmínky v České republice, nemůže být podle soudu důvodem pro použití čl. 9 Úmluvy o právech dítěte. Soud závěrem uvedl, že zákonná zástupkyně žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný tedy rozhodl správně, pokud žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) prostřednictvím své zákonné zástupkyně včasnou kasační stížnost. Pro řízení o této kasační stížnosti soud ustanovil nezletilé stěžovatelce zástupce, který v doplnění kasační stížnosti uvedl, že podle dikce § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu není rozhodné, zda stěžovatelka byla skutečně pronásledována, ale zda by mohla být vystavena pronásledování. Soud podle stěžovatelky

nesprávně interpretoval § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, čímž došlo k nesprávnému posouzení právní otázky rozhodné pro výsledek řízení. Stěžovatelka dále namítla, že soud nevzal v potaz její oprávněný zájem, aby nebyla oddělena od svých rodičů. Matka stěžovatelky byla vystavena pronásledování z náboženských důvodů, neboť její rodina a bývalý manžel jí soustavně vytýkali, že „rozvodem spáchala hřích" a že jí bývalý manžel neustále vyčítal, „že se brali před Bohem, takže úřední rozvod nemá žádnou váhu", přičemž ji z těchto důvodů i fyzicky napadal. Tuto oprávněnou obavu z pronásledování má i nezletilá stěžovatelka, soud se však touto skutečností nezabýval, neposoudil tedy situaci ve všech souvislostech. Závěr o tom, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, tedy nemá oporu ve skutkových tvrzeních. Stěžovatelka závěrem považuje rozhodnutí Krajského soudu v Brně za nepřezkoumatelné, protože z jeho odůvodnění není jasné, proč soud nepovažoval za důvodnou argumentaci v žalobě. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 104/2010 - 27, byl zrušen a aby mu věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na závěry obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí. Dále uvedl, že jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a bylo řádně odůvodněno. Pro zrušení správního rozhodnutí či rozsudku soudu není podle jeho názoru dán zákonný důvod. Zákonná zástupkyně žalobkyně neuvedla v řízení před správním orgánem jménem své dcery žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů podle § 12 a neuvedla ani žádné skutečnosti, že by nezletilé žalobkyni hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný i soud vzaly v potaz skutečnost, že o mezinárodní ochranu požádala i matka žalobkyně. Ani v jejím případě však nebyly shledány důvody pro udělení mezinárodní ochrany, což ve svém rozsudku ze dne 28. 2. 2011, č. j. 56 Az 105/2010 - 28, potvrdil i krajský soud. Kasační stížnost pak neobsahuje ani tvrzení, které by mohlo odůvodnit její přijatelnost ve smyslu § 104a s. ř. s. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost nebo jako nedůvodnou zamítl.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto judikátu *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů."*

O přijatelnou kasační stížnost se tak podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:
a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Problémy matky nezletilé stěžovatelky s rodinou bývalého manžela v zemi původu nejsou podle názoru Nejvyššího správního soudu právně relevantní pro udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce. K problematice vyhrožování ze strany soukromé osoby totiž Nejvyšší správní soud odkazuje například na svůj rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, z něhož vyplývá, že „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“ Krajský soud tedy tuto otázku posoudil zcela v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu. Ve výčitkách členů rodiny bývalého manžela matky stěžovatelky týkající se nepřípustnosti církevního rozvodu manželství nelze spatřovat pronásledování z náboženských důvodů, jak stěžovatelka namítla v kasační stížnosti. Uvedené výčitky totiž nesouvisely s náboženstvím zákonné zástupkyně stěžovatelky, nýbrž představovaly reakci rodiny jejího bývalého manžela na rozvod. Proto je na ni

nutné nahlížet jako na projev potíží matky stěžovatelky se soukromými osobami, jež bez dalšího nepředstavují důvod pro udělení mezinárodní ochrany, jak již bylo zmíněno.

Nejvyšší správní soud rovněž považuje za důležité poukázat na skutečnost, že žalovaný postupoval při rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v souladu s rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publikovaného jako 2289/2011 Sb. NSS, podle něhož „*žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.*“ V souzené věci pak nebyly uvedeny ani jinak nevyšly najevo skutečnosti, jež by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany.

K námitce týkající se nepřezkoumatelnosti závěrů soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se v odůvodnění svého rozsudku řádně vypořádal se všemi tvrzeními obsaženými v žalobě, přičemž ve shodě se žalovaným neshledal naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ani doplňkové ochrany.

Nad rámec tvrzení uváděných v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud podotýká, že pokud jde o přesvědčení zákonné zástupkyně žalobkyně v žalobě o tom, že by její dcera mohla mít v České republice lepší zdravotní péči než na Ukrajině, Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj názor, jenž mimo jiné vyslovil v rozsudku ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, dostupném na www.nssoud.cz, jenž se rovněž týkal ukrajinské státní příslušnice. Podle něho: „*Článek 13 části II Evropské sociální charty (publ. pod č. 14/2000 Sb. m. s.) zakládá České republice závazek k poskytnutí sociální a lékařské pomoci pouze po dobu legálního pobytu cizince, který je občanem jiné smluvní strany této charty, na českém území; nikoli závazek, aby úroveň zdravotní péče, jíž dosáhne v době tohoto pobytu legalizovaného z důvodu azylového řízení, mu byla zachována i po skončení tohoto řízení. Tím spíše nelze shledat, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování cizince založilo rozpor s mezinárodními závazky ČR, na nějž pamatuje § 14a zákona o azylu. Ten totiž ve svém odstavci 2 písm. d) myslí na situace odlišné, svou povahou vycházející ze zásady non-refoulement*“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 120 s. ř. s. § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Nezletilé žalobkyni byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientkou včetně převzetí a přípravy zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ze dne 4. 7. 2011, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 2100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 4800 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se hotové výdaje o částku 960 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 5760 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. září 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu